

รายวิชา การงานอาชีพ

เรื่อง นานาอาชีพและสถานการณ์
แรงงานในประเทศไทย

รหัสวิชา ง22101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผู้สอน ครูณภัทร กาญจนะพังคะ

เรื่อง นานาอาชีพและสถานการณ์ แรงงานในประเทศไทย

พี่แป้ง “Zbing Z.”

ยูทูบเบอร์และ
นักแคสเกมคนสวย
ขวัญใจเด็ก ๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. วิเคราะห์ความสำคัญของอาชีพได้และ
จำแนกประเภทของอาชีพได้

แบบทดสอบก่อนเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 นานาอาชีพและสถานการณ์
แรงงานในประเทศไทย
คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ประโยชน์โดยตรงของการประกอบอาชีพคือข้อใด

- ก. มีชื่อเสียงโด่งดัง
- ข. มีรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัว
- ข. มีสินค้าออกสู่ท้องตลาด
- ง. ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

2. หากสถานะเศรษฐกิจมีอัตราการขยายตัวเพิ่มสูงขึ้น

สถานการณ์แรงงานในประเทศจะเป็นอย่างไร

- ก. การแย่งชิงตำแหน่งงานมีสูงขึ้น
- ข. ความต้องการแรงงานภาคอุตสาหกรรมมีมากขึ้น
- ค. มีการลดค่าตอบแทนพนักงาน เพื่อให้เข้ากับภาวะเศรษฐกิจ
- ง. อัตราการว่างงานเพิ่มขึ้น

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

3. ข้อใดเป็นลักษณะของการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

- ก. มีรายได้แน่นอนทุกวัน เพราะซื้อขายผ่านพ่อค้าตลอด
- ข. มีรายได้แน่นอนประจำทุกเดือน
- ค. มีรายได้ไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับการดำเนินการ
- ง. มีรายได้ไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

4.การสำรวจตนเองก่อนเลือกประกอบอาชีพ

มีประโยชน์อย่างไร

- ก. ทำให้ได้ทำงานที่ชอบและมีความถนัด
- ข. ทำให้ผู้ประกอบการได้รับทราบและช่วยตัดสินใจ
- ค. ทำให้มีเพื่อนร่วมงานมาก
- ง. ทำให้มีรายได้สูง

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

5. การสมัครงานด้วยวิธีใด รวดเร็วและ
ประหยัดค่าใช้จ่ายมากที่สุด

- ก. ส่งจดหมายสมัครงาน
- ข. สมัครผ่านเว็บไซต์หางานในอินเทอร์เน็ต
- ค. เข้าไปสมัครงานกับหน่วยงานโดยตรง
- ง. ฝากประวัติไว้กับบริษัทจัดหางาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

6. ข้อใดคือผลตอบแทนที่พนักงานจะได้รับนอกเหนือจากรายได้ประจำจากการทำงาน

ก. โบนัส

ข. การท่องเที่ยวประจำปี

ค. เงินปันผลประจำปี

ง. ค่าตอบแทนจากการทำงาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

7. ข้อมูลในข้อใดไม่นิยมระบุในประกาศรับสมัครงาน

- ก. เงินเดือน
- ข. ตำแหน่ง
- ค. สถานภาพผู้สมัคร
- ง. วุฒิการศึกษา

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

8. ข้อใดไม่เหมาะสมสำหรับใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ

ก. ความชอบ

ข. ความสนใจ หรือความถนัด

ค. ความนิยมของสังคมในการประกอบอาชีพ

ง. ความรู้ ความสามารถ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

9. ผู้ที่ประกอบอาชีพเลขานุการ ควรมีคุณสมบัติในข้อใดมากที่สุด

ก. แข็งแรง

ข. อุดทน

ค. ละเอียด

ง. ประหยัด

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

10. คุณสมบัติพื้นฐานในข้อใด มีความสำคัญต่อการสมัครงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมากที่สุด

- ก. ร่างกายแข็งแรง
- ข. มีความเป็นผู้นำ
- ค. มีมนุษยสัมพันธ์ดี
- ง. มีพื้นฐานคอมพิวเตอร์

อาชีพ หมายถึง ?

การทำงาน หรือทำกิจกรรมและมีรายได้ตอบแทน

อาศัยแรงงาน ความรู้ ทักษะ และวิธีการที่แตกต่างกันไป

อาชีพในฝันของเด็กไทย
มีอาชีพอะไรบ้าง

เหตุผลที่คนเราจะต้องประกอบอาชีพ

เพื่อตนเอง

นำรายได้มาใช้ในการดำเนินชีวิต เช่น
ซื้อสิ่งของ ซื้อความสุขหรือสร้างความบันเทิง

ขอขอบคุณภาพจาก <https://www.google.com/search?q=ภาพสมาร์ทโฟน>

เหตุผลที่คนเราจะต้องประกอบอาชีพ

เพื่อ
ครอบครัว

นำรายได้มาใช้จ่ายในครอบครัว เช่น การศึกษาของบุตร
ค่าอาหาร ยารักษาโรค ค่าที่อยู่อาศัย เพื่อให้สมาชิก
ในครอบครัวมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความมั่นคง

เหตุผลที่คนเราจะต้องประกอบอาชีพ

เพื่อ
ชุมชน

หากสมาชิกมีอาชีพที่สุจริต พึ่งพาตนเองได้ ก็จะทำให้
ชุมชนเข้มแข็ง สังคมเกิดความมั่นคง เช่น กลุ่มจักสาน
ผักตบชวา ศูนย์พัฒนากลุ่มอาชีพบ้านลานแหลม หมู่ 4
ตำบลวัดละมุด อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

ขอขอบคุณภาพจาก <https://www.tnews.co.th/region/342594/%E2%80%8Bนครปฐม!!-ศูนย์พัฒนากลุ่มอาชีพบ้านลานแหลม-สร้างผลิตภัณฑ์จักสาน-จากผักตบชวาแปรรูป-ได้เป็นสินค้า-OTOP-สร้างรายได้อย่างงดงาม>

เหตุผลที่คนเราจะต้องประกอบอาชีพ

เพื่อ
ประเทศชาติ

ถ้าประชาชนมีรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัวได้
การพัฒนาประเทศก็เป็นไปได้ง่าย เช่น ประเทศสิงคโปร์

ขอขอบคุณภาพจาก <https://pixabay.com/th/photos/แม่น้ำสิงคโปร์-เส้นขอบฟ้า-อาคาร-น้ำ-255116/>

อาชีพของคนไทย จำแนกตามลักษณะได้ดังนี้

อาชีพอิสระ

เช่น

- ขายสินค้า

ออนไลน์

- ร้านค้าต่างๆ

อาชีพรับจ้าง

เช่น

- พนักงาน

บริษัท

- พนักงาน

โรงงาน

อาชีพงานฝีมือ

เช่น

- ศิลปินต่างๆ

- นักแสดง

- ช่างแกะสลัก

- ช่างปั้น จิตรกร

อาชีพรับราชการ

หรือเจ้าหน้าที่

ของรัฐ เช่น

ผู้ว่าราชการ

จังหวัด แพทย์ ครู

ทหาร ตำรวจ

แนวโน้มสถานการณ์แรงงานไทยในอนาคต

โดยสภาองค์การนายจ้างผู้ประกอบการค้าและอุตสาหกรรมไทย สรุปภาพรวมการจ้างงาน พบว่าอนาคตแรงงานไทยเสี่ยงถูกแทนที่ด้วยเทคโนโลยีต่างๆ

จับตาสถานการณ์

Thai PBS

Thai PBS ^{HD} 3
10:15

จับตาสถานการณ์
Thai PBS

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

เรื่อง กสร.คดีการณ์สถานการณ์เลิกจ้างปี 2562

เผยแพร่โดย ThaiPBS

เผยแพร่วันที่ 24 ธ.ค. 61

ที่มา <https://www.youtube.com/watch?v=J7eePQd8slo>

บัตรกิจกรรม

- 1.นักเรียนจับคู่ ปฏิบัติตามบัตรกิจกรรม ดังนี้
  - ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ สืบค้นข้อมูล เรื่อง นานาอาชีพและสถานการณ์แรงงานในประเทศไทย และสรุปความรู้ลงใบงาน
2. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนสรุปสิ่งที่ได้จากบทเรียนและการนำความรู้ไปใช้

ใบความรู้ เรื่อง นานาอาชีพ

อาชีพ หมายถึง การทำงาน การทำกิจกรรมและมีรายได้ตอบแทน ซึ่งการประกอบอาชีพจะต้องอยู่บนพื้นฐานที่สุจริต ไม่ขัดต่อกฎหมาย และหลักศีลธรรมอันดีงามของไทย โดยอาศัยแรงงาน ความรู้ ทักษะอุปกรณ์ เครื่องมือ และวิธีการที่แตกต่างกันไปการทำอาชีพจะทำให้เกิดรายได้ ซึ่งนำไปใช้จ่ายในปัจจัย 4 ของการดำรงชีวิตของมนุษย์ ได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัยเครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค นอกจากนี้ยังเป็นปัจจัยในการสร้างความสุข ความสะดวก สบายและความมั่นคงในชีวิตอีกด้วย ซึ่งเหตุผลและความจำเป็นที่คนเราจะต้องประกอบอาชีพ มีดังนี้

1. เพื่อตนเอง
2. เพื่อครอบครัว
3. เพื่อชุมชน
4. เพื่อประเทศชาติ

ใบความรู้ เรื่อง นานาอาชีพ

ลักษณะอาชีพของไทย

อาชีพของคนไทย จำแนกตามลักษณะของอาชีพได้ดังนี้

1. อาชีพอิสระ มีลักษณะเป็นเจ้าของกิจการ บริหารจัดการด้วยตนเอง มีทั้งกิจการด้านการผลิต

หรือการแปรรูปผลผลิตเป็นสินค้า เช่น การจำหน่ายสินค้าต่าง ๆ และด้านการให้บริการอื่น ๆ เพื่ออำนวยความสะดวก

ความสะดวกสบายตามความต้องการของผู้รับบริการ

2. อาชีพรับจ้าง เป็นการทำงานที่มีเจ้านายมอบหมาย ได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินเดือน/ค่าจ้าง เช่น

งานก่อสร้าง พนักงานในบริษัท ห้างร้านและโรงงาน

ใบความรู้ เรื่อง นานาอาชีพ

3. อาชีพงานฝีมือ เป็นอาชีพที่ปฏิบัติงานโดยใช้ประสบการณ์และความชำนาญเฉพาะด้าน เช่น งานศิลปปะงานหัตถกรรม งานประติมากรรม

4. อาชีพรับราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งพนักงานรัฐวิสาหกิจ เป็นอาชีพที่ให้บริการแก่ประชาชนให้ได้รับความสะดวกสบายตามนโยบายของรัฐบาล การทำงานมุ่งผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นหลัก มีวันทำการที่แน่นอน รายได้หรือค่าตอบแทนที่ได้รับเป็นเงินเดือนประจำจากรัฐบาล เช่น ตำรวจทหาร แพทย์ พยาบาล ครู-อาจารย์ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง เป็นต้น

ใบความรู้ เรื่อง สถานการณ์แรงงานในประเทศไทย

สภาองค์การนายจ้างผู้ประกอบการค้าและอุตสาหกรรมไทย หรือ อีคอนไทยสรุปภาพรวมการจ้างงานภายใต้ นโยบายไทยแลนด์ 4.0 พบว่าแรงงานเสี่ยงถูกแทนที่ด้วยเทคโนโลยีต่าง ๆ อีกทั้งกำลังเผชิญกับขีดความสามารถในการแข่งขันในภาคอุตสาหกรรมปรับตัว และรับมือกับการแข่งขันรูปแบบใหม่

ใบความรู้ เรื่อง สถานการณ์แรงงานในประเทศไทย

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังเผชิญกับความท้าทายของขีดจำกัด
ความสามารถในการแข่งขัน ทั้งจากทรัพยากรธรรมชาติ
ลดน้อยลง ต้นทุนสูงขึ้น ข้อจำกัดด้านแรงงาน และ
กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ผลกระทบของโครงสร้างแรงงาน
ซึ่งอาจได้รับผลกระทบจากการถูกแทนที่ด้วยเครื่องจักร

ใบงาน เรื่อง นานาอาชีพ

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. อาชีพ หมายถึง.....
2. นักเรียนคิดว่าจะมีผลกระทบอย่างไรหากคนเราไม่ประกอบอาชีพ
  - 2.1 ต่อตนเอง .....
  - 2.2 ต่อครอบครัว .....
  - 2.3 ต่อชุมชน .....
  - 2.4 ต่อประเทศชาติ .....

ใบงาน เรื่อง นานาอาชีพ

3. ให้นักเรียนยกตัวอย่างอาชีพ ตามหัวที่กำหนดให้มาอย่างน้อย 5 ชนิด
  - 3.1 อาชีพอิสระ ได้แก่ .....
  - 3.2 อาชีพรับจ้าง .....
  - 3.3 อาชีพงานฝีมือ .....
  - 3.4 อาชีพรับราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ .....

ใบงาน เรื่อง สถานการณ์แรงงานในประเทศไทย

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

จากการศึกษาใบความรู้ ที่ 4.2 สถานการณ์แรงงานในประเทศไทย นักเรียนคิดว่าจำเป็นจะต้องพัฒนาตนเองในด้านใดบ้าง เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการด้านอาชีพในอนาคต

.....

สรุปบทเรียน

การประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงตนเองและครอบครัว ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีได้นั้น เราต้องมีความพร้อมและทักษะพื้นฐานรวมถึงประสบการณ์ด้านต่าง ๆ เพื่อจะได้ก้าวเข้าสู่อาชีพที่เหมาะสมในอนาคต ยั่งยืนและมั่นคง

บทเรียนต่อไป เรื่อง สำรวจตนเอง

